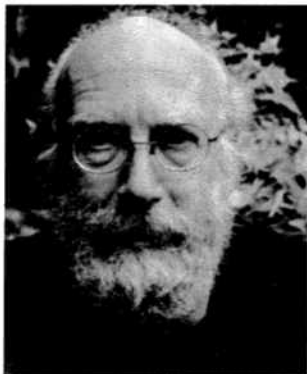

Post-Bleker

Staatssecretaris Bleker van natuur heeft een kleine revolutie veroorzaakt in het natuurbeleid. Ook de strategie van natuurbeschermers is opgeschut. Nu de regering Rutte onlangs is gevallen, is na de verkiezingen een rechts kabinet minder vanzelfsprekend. Dus kunnen we nadenken over het post-Bleker tijdperk, over natuurbeleid en natuurstrategie na Bleker. Willen we terug naar het pre-Bleker beleid van voor 2010 of trekken we lessen uit Bleker's revolutie?

Bleker heeft de ecologische hoofdstructuur (EHS) een stuk kleiner gemaakt, robuuste verbindingszones geschrapt, het beheer versoberd en fors bezuinigd. Hij heeft het natuurbeleid grotendeels gedecentraliseerd naar de provincies. Hij heeft ook minder op met Europa. Natura 2000 zou minimaal uitgevoerd moeten worden. Zijn verzet tegen het onder water zetten van de Hedwigepolder gaat ook tegen Europa in.

Zijn revolutie kwam niet helemaal uit de lucht vallen, in de maatschappij nam het draagvlak voor natuurbeleid al langer af. Toch reageerden natuurorganisaties geschokt. Maar men ging zich ook bezinnen op hun strategie. Het besef drong door dat de natuurorganisaties wel erg technocratisch bezig waren met de uitwerking van Natura 2000 en EHS. Dat zij meer uitvoerder van Europees en nationaal natuurbeleid geworden waren en minder een eigen verhaal hadden te vertellen. Men erkende dat de relatie met de gewone natuurliefhebbers zwakker geworden was. Een koerswijziging was nodig. Studiedagen werden gehouden waar nieuwe wegen werden verkend. Men wil zich minder richten op de overheid en meer op de samenleving, om de band met de mensen te versterken en nieuwe financiële bronnen te vinden. Natuur is er niet alleen voor de planten en dieren, maar ook voor de beleving van mensen. Nieuwe verhalen zijn nodig over dieren en over natuur in de woonomgeving waardoor mensen zich meer betrokken gaan voelen. Natuur moet meekoppelen met andere maatschappelijke activiteiten zoals waterbeheer en energiebeleid. Wetenschappers zouden kritischer moeten worden over het natuurbeleid en meer samenwerken met maatschappelijke partijen. Onderzoek zou meer gericht moeten zijn op het oplossen van lokale vraagstukken. Er is minder behoefte aan nieuwe kennis als wel aan de toepassing van kennis.

De verleiding zal groot zijn om te herstellen wat Bleker heeft afgebroken. Terug naar de oorspronkelijke EHS, steun voor een krachtig Europees natuurbeleid, herstel van de subsidiestroom.

Maar de bezuinigingen zullen nog wel even doorgaan en ook van de natuurbescherming mag een bijdrage verwacht worden. Hoewel natuurbescherming een publieke taak moet blijven, lijkt het mij verstandig als natuurorganisaties minder afhankelijk blijven van de overheid en meer samenwerking zoeken met andere maatschappelijke organisaties, ook al zijn die niet altijd even natuurvriendelijk.

De natuurbescherming is flink geschrokken van Bleker's revolutie. Maar deze heeft noodgedwongen ook de ogen geopend voor andere wegen. Die lessen moeten niet vergeten worden.